

Sahibi ve Umum Negriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer:
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

14
MAYIS 1942
PERŞEMBE

Numara: 967 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu akşam

**Bu Harpte
İşçi Meselesi**

Yazan: SADRI ERTEM

İNGİLTEREYE dominyonla-
rından, kolonilerinden, Al-
manyaya üçlü paktı imza eden mem-
leketterden ve istilâya uğrayan Avru-
pa milletlerinden akın akın işçiler
gelmektedir. Almanya Fransadan, Belçikadan, Felemenkten, İtalyadan,
İspanyadan, Macaristandan, Roman-
yadan, Bulgaristan, Sırbistan, Hir-
vatistandan bir hayli işçi sevk edil-
miştir. Son zamanlarda Yunanistan dan da Almanya işçi nakline baş-
lanmıştır.

Harp zamanında cepheye döğüşen
ordu kadar iş kuvvetinin de ehemmi-
yetli sayıldığı bir devir henüz başla-
mış bulunmaktadır. Vâkıa büyük
harp Avrupa devletlerine harbin ham
maddesi ile, iş kuvvetiyle bir nevi en-
düstri faaliyetine dayandığını his-
settirmiştir. Büyük harbin ilk yılların-
da harbi besleyecek istihsalî idare e-
decek işçi miktarı harbi idare eden-
leri de ehemmiyetli bir surette dü-
şündürmeğe başlamıştır.

Halbuki harbin başında makine bi-
rinci safı işçi ediyor ve devlet adamları işçi meselesi diye bir mesele ile
karşı karşıya kalacaklarını tasavvur
etmiyorlardı. Harp dolayısıyla kapa-
nan fabrikaların işçileri tek harp istih-
salî için kâfi geleceğini sanıyorlar-
dı.

İş hiç de tasavvur ettikleri tarzda
ortaya çıkmadı. İnsan kuvveti dur-
madan yiprana yegâne maddedir.
Onun yerine yenisini koymak çok
mühteldir, kaybolan bir insanın ye-
rine bir başkasını koymak çok güç-
tür. Hele cephenin mütemadiyen mal-
zeme ve insan yuttuğu zamanlarda...

1918 de muharirlerden Fransada
olsun, Almanyada olsun silâh altına
gağrılan insanların en aşağı üçte bi-
ri harp için yapılan istihsalde çalış-
yordu. Harp cephesinde harp eden iki
milyon askere mukabil iki milyon
harp sanayii işçisi vardı. Bunların
yüzde ellisi silâh altına alınacak bir
çagda idiler. Harp içinde çıkan en
mühim mesele buydu. Bilhassa Al-
manya şark cephesinde Rusya ile
harp ediyordu. Rusyanın en büyük
harp usulü büyük küteleri harbe sev-
ketmekti. "Sayı üstünlüğü", esasî
karşısında Almanyanın alacağı vazie-
yet cidden mühteldi.

Halbuki 1939 danberi devam eden
harp karakteri itibarile harp eden
askerden fazla cepheleri besleyecek
olan işçi kuvvetlerine dayanmakta-
dır. Bugün harp eden bir neferin ar-
kasında 12 insanın hizmet görmesi
bir zaruret halinde telâkki edilmek-
tedir. Bugünkü harbe "sofor ve mü-
hendis", harbi denebilir. Fakat bunun
ortaya attığı meseleler devletleri cep-
helede muharip nefer sayısından bir
miktâr tasarruf temin eder. Meselâ
tanklar, makineli tüfekler, tayyareler
büyük kütelerden tasarruf imkânını
verirse de Sovyet . Alman harbinde
olduğu gibi mesafeler genişledikçe
hem adet üstünlüğü, hem de muha-
ripleri takviye eden işçi kuvvetinin
artması bir zaruret halini alır. Mü-
tehasşis muharip, mütehasşis tamir-
ci, mütehasşis yapıcıya dayanarak
harp eden bugünkü orduların bilhas-
sa harikulâde tarzda malzeme sarfet-
tikleri zamanda iş kuvvetinin ne ka-
dar azametli bir yekûna tabî olması
ihtiza eder.

Almanya sulh zamanında harbe
hazırlanırken 1937-1938 yıllarında iki
milyonluk bir harp iş kuvvetini hazır-
lamıştı. Bunlar işsizlerin tekrar işe
alınması, işsiz aile fertlerinin çalış-
tırılması, işçi ve küçük tacirlerin
devamı 2 nci sayfa

Almanya sulh zamanında harbe
hazırlanırken 1937-1938 yıllarında iki
milyonluk bir harp iş kuvvetini hazır-
lamıştı. Bunlar işsizlerin tekrar işe
alınması, işsiz aile fertlerinin çalış-
tırılması, işçi ve küçük tacirlerin
devamı 2 nci sayfa

Almanya sulh zamanında harbe
hazırlanırken 1937-1938 yıllarında iki
milyonluk bir harp iş kuvvetini hazır-
lamıştı. Bunlar işsizlerin tekrar işe
alınması, işsiz aile fertlerinin çalış-
tırılması, işçi ve küçük tacirlerin
devamı 2 nci sayfa

Almanya sulh zamanında harbe
hazırlanırken 1937-1938 yıllarında iki
milyonluk bir harp iş kuvvetini hazır-
lamıştı. Bunlar işsizlerin tekrar işe
alınması, işsiz aile fertlerinin çalış-
tırılması, işçi ve küçük tacirlerin
devamı 2 nci sayfa

Almanya sulh zamanında harbe
hazırlanırken 1937-1938 yıllarında iki
milyonluk bir harp iş kuvvetini hazır-
lamıştı. Bunlar işsizlerin tekrar işe
alınması, işsiz aile fertlerinin çalış-
tırılması, işçi ve küçük tacirlerin
devamı 2 nci sayfa

ŞARK CEPHESİ HAREKÂTINA AİD RESİMLER

**Ruslar
Harkofta
taarruza
geçtiler**

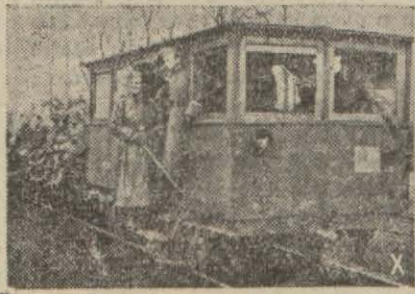
**Taarruzu
Mareşal
Timoşenko
idare ediyor**

**Bir Alman piyade
taburunun çoğu
imha edildi**

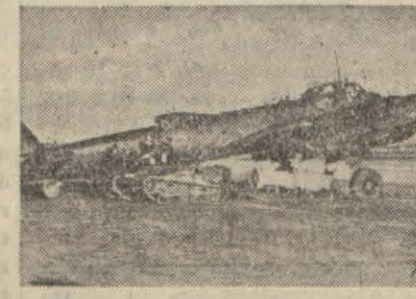
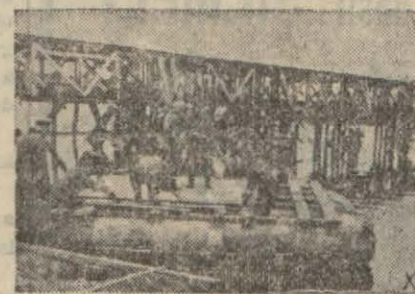
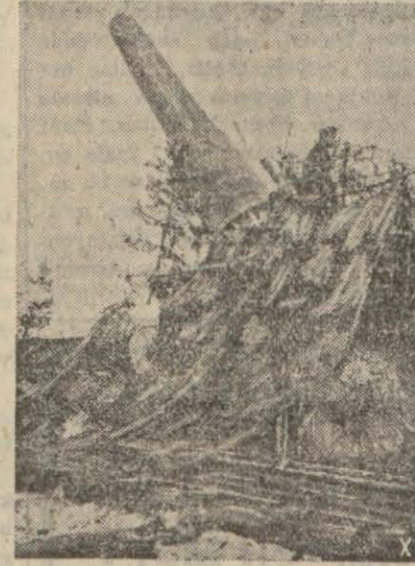
Moskova, 14 (A.A.) — United Pres
muhabiri bildiriyor:
Ukraynadaki Timoşenko ordusu
Harkof merkezinde ve yukarı Doneç
endüstri havzasında şiddetli bir taar-
ruza girişmiştir. Timoşenko ordusu
muvaffakiyetle ilerlemektedir.

Timoşenko ordusu, aylardanberi Har-
kof dolaylarını döğmüş ve bugünkü
bu büyük taarruzu hazırlamıştır. Sov-
yet taarruzunun hedefi bütün cenup
cephesinin bu Alman hareket üstünü
yıkmak ve Almanların Ukrayna ha-
reketlerinde burasını kullanmaları na
mani olmaktadır.

Moskova, 14 (A.A.) — Cenup cep-
hesinde Taganroğdan Don havzasına
Devamı 2 nci sayfa

Bir Alman tayyaresi gece uçuşuna çıkmadan evvel —
Bir Alman zırhlı trenile tayyare dâfi topucuları kesif ya-
pıyor — Cepheye asker nakleden bir tren — Leningra-
dî muhasara eden ağır toplardan biri — Doneçte yıkı-
lan bir köprü yapıyor — Cepheye gönderilen yeni tip-
te büyük bir bombardıman tayyaresi.

**Kerç'teki
meydan
muhare-
besi bitti**

**Sovyet
kuvvetleri
intizamla
çekiliyor**

**Kırım'dan Kafkas-
yaya giden yol
sağam tutuluyor**

Moskova, 14 (A.A.) — United
Pressin muhabiri bildiriyor:
Sovyet tebliği, Kerç yarımadası
müdafaacılarının Alman kara, de-
niz ve hava kuvvetlerinin dehşetli
taarruzu karşısında düğmana ağır
kayıplar verdirerek intizamla geri
çekildiklerini bildirmektedir.

Düğmanın üstün kuvvetleri önünde
bu geri çekilişi kabul eden Rus baş-
kumandanlığı Kerç meydan muhare-
besinin Almanlar lehine bittiğini söy-
lemektedir.

Bu Rus çekilişinin sumusu belli de-
ğildir. Bununla beraber çekilişin in-
tizamla olduğu yolundaki Sovyet
tebliği, Kırım'dan geri Kafkasyaya
Devamı 2 nci sayfa

Vilâyetteki toplantıda verilen karar

**On yedi fırının
unları kesildi**

**Bunlar Ofisin itimadını haybettikleri
için unları diğer fırınlara
taksim edilecek**

Geçen cumartesi günü tahaddüs
eden muvakkat ve mevzî ekmecek va-
ziyeti ve fırınlar işi etrafında vilâyet
ve laze müdürülgünce girişilen tet-
kikler bitirilmiştir ve bu mesele hak-
kında bazı kararlar alınmıştır. Bu
arada muvakkat ekmecek buhranını ya-
ratmış tesbit edilen bazı fırınlara da,
ofisin itimadını kaybettikleri için un
verilmemesi karar altına alınmıştır.

Ofisin itimadını kaybeden ve hiç-
bir zaman un alamıyacak olan fırın-
lar şunlardır:
Beyoğlunda Deftardar yokusunda
Esar Biber, Kalyoncukulluğunda
Lambo, Galata Necatibey caddesinde
Yorgi, Kalyoncukulluğunda Reşit,

Aynalıçesmede Yorgi, Nisantasında
Mehmet Emin, Kasımpasada aBhriye
caddesinde Yani, Beyoğlu Yenisehirde
Lefter, Beşiktaşta Hasırın caddesin-
de Hüseyin, gene Beşiktaşta çarşı
caddesinde Hakkı, Ortaköyde Derebo-
yunda Fazıl, Arnavutköyde Fazıl,
Samatya'da Hüseyin, Hadımköyde Sö-
ğütöğüşme caddesinde Hristo Kara-
göz, Kuzguncukta Eyüp, Küçükpazar
da Mehmet Emin ve Petro Koçi,

Bu fırınların hakkı olan un, diğer
fırınlar arasında taksim edilecektir.

Vali Lütfi Kırdar, bugün geç vakit
ekmek meselesi etrafında matbuata
demeste bulunacaktır.

Amerika

**Dünyanın en büyük
hava filosuna malik
olacak**

**Harp imalatı meclisi 8,5
dakikada bir tayyare yapı-
ması lüzumuna işaret etti**

Vaşington, 14 (A.A.) — Birleşik
Amerikanın en iyi tayyarelerden mü-
rekkep olmak üzere dünyanın en bü-
yük hava filosuna malik olacağını
raporunda kaydeden Amerikan harp
imalatı meclisi, Amerikan fabrikala-
rının bu sene hergün her sekiz buçuk
dakikada tam bir tayyare çıkarabil-
meleri lazım geldiğini beyan etmiş-
tir. Rapora göre, askeri müshahitler
muharip memleketterden hiçbirinin
uçakları ile mukayese edilebilecek
bomba tayyareleri imal edecek vazie-
yette olmadığı kanaatinde idirler.

Admira takımı geliyor

Ankara, 13 (A.A.) — Fenerbah-
çe ve Galatasaray ile maç yapmak
üzere gelecek olan Viyananın Ad-
mira takımı, 26 mayısta hareke-
t edecek ve ağıle ihtimal 29 mayıs-
ta İstanbulda bulunacaktır. 17 ki-
şiden mürekkep olan bu kafiye iki
klubümüzün mümessilleri tarafın-
dan karşılanacaktır.

Ruzvelt

**100 denizaltının
yapılması lâzıha-
sını imzaladı**

**200.000 tonlâtöya varan ye-
ni denizaltılar dokuz milyon
dolara mal olacak**

Vaşington, 14 (A.A.) — Beyaz sa-
raydan bildirildiğine göre, reis Ruz-
velt, çarşamba günü ceman 200.000
tonlâtöya varan yeni denizaltıların
inşasına müsaade eden kanun lâzıha-
sını imzalamıştır. Bu denizaltıların
adedinin yüzü aşacağı zannedilmek-
tedir. Bunların 9 milyon dolara çık-
acağı tahmin edilmektedir.

Alman hususî tebliği

**21 müttefik
gemibatırıldı**

**Bunlardan 12 si
Amerika
sularındadır**

Berlin 14 (A.A.) — Führerin ka-
rargâhi aşağıdaki tebliği veriyor:
Alman denizaltıları muhtelif deniz-
lerde düşmanın malzeme işlerinde kul-
landığı gemilere karşı yapılan müca-
delede yeniden büyük muvaffakiyet-
ler kazanmışlardır.

Şimalî Atlantikte bu denizaltı ge-
mileri İngiltereye doğru yol alan bir
İngiliz kafileye hücum etmişler, ve
cereyan eden şiddetli savaşlar esna-
sında günlerce çarpışarak topyekûn
31 bin tonlâtö hacminde dokuz gemi
batırmışlardır. Daha başka denizaltı
gemileri Amerika sularında topyekûn
82 bin tonlâtölük 12 ticaret gemisi-
ni ve bir karakol gemisini batırmış-
lardır. Düşman ticaret filosu birkaç
gün içinde topyekûn 113 bin tonlâ-
toluk 21 gemi kaybetmiştir.

ikinci cephe

**Amerikada kongre
azaları bunu
istiyor**

**Hariciye encümeni reisi
Reynold diyor ki:**

**Budarbeyi indir-
menin zamanı
gelmiştir**

Vaşington, 14 (A.A.) — Kerç ya-
rımadasında muharebe bütün şiddet-
tile devam ederken kongre azaları ara-
sında Almanyaya karşı ikinci bir cep-
he açmak arzusu yeniden uyanmıştır.
Hariciye encümeni reisi ayandan
Reynold demistir ki:

Amerika ile İngilterenin bütün kuv-
vetlerle Avrupada bir darbe indir-
meleri lâzımdır. Bu darbeyi indirme-
nin zamanı gelmiştir. Hitler bu işin
sonu geldiğini anlamıştır. Eğer şimdi
vuracak olursak mihverin bünyesini
tahrip edebiliriz. Japonlarla da bun-
dan sonra meşgul olabiliriz.

**Polonya Başveki-
linin nutku**

**Polonya harpten
sonra dirilecektir**

**Sovyet — Polonya münase-
betleri çok iyi bir
durumdadır**

Londra, 14 (A.A.) — Bugün İngi-
liz . Amerikan basın cemiyeti tara-
fından şerefine verilen öğle yemeğin-
de Polonya başvekilî Sikorski bilhas-
sa demistir ki:

"Sovyet ve Polonya hükümetleri
arasında şimdi en iyi münasebetler
hüküm sürmektedir. Stalin harpten
sonra harpten evvelkine nazaran da-
ha kuvvetli bir Polonya vücûda ge-
tirileceğini vaatmiştir. Polonya,
vatandaşlarının cesareti ve fedakâr-
lıkları dolayısıyla daha kuvvetli olma-
ğa layıktır. Polonya Ruzvelt tarafın-
dan ilân edilen demokrasi prensiple-
rine uygun bir şekilde inşa edilecek-
tir. Nazi kudretinin tahribî harbe ni-
hayet verecektir.

Sikorski gegenlerde birleşik Ame-
rikayı terkettiği zaman bütün Ame-
rikalıların Hitleri bir numaralı düş-
man addettiklerini ilâve etmiştir.

İngilizlerin denize attıkları gümüş paralar çıkarılıyor

Singapur, 14 (A.A.) — İngilizler
Singapurdan çekildikten götürmedik-
leri gümüş paraları limanda denize
dökmüşlerdir. Japonlar, şimdi şaşkın
bir halk tabakası önünde tarama ma-
kineleri ile bunları toplamaktadırlar.

Toplanan paraların bir milyon Sin-
gapur dolarına balığ olduğu söylen-
mektedir.

Şehirimizde

**Bu sabah şiddetli bir
yer sarsıntısı oldu**

İstanbul 14 (A.A.) — Bu sabah
yaz saati ile 5,31 dakika 8 saniye
geçe şiddetli bir yer sarsıntısı kayde-
dilmştir.

Merkez üstü İstanbul'dan 14.400
kilometre olduğu tahmin edilmekte-
dir.

Vilâyet ve belediyenin büt- çesi kabul edildi

Vilâyet umum meclisi bugün saat
15 de birinci reis vekili Faruk De-
relinin başkanlığı altında toplanarak
ruznamedeki maddeleri müzakere ve
bu arada vilâyet ve belediyenin büt-
çesini kabul etmiştir. Vilâyet varida-
tı 5,202,804, belediye varidatı da
8,809,533 liradır.

Vilâyet ve belediyenin bütçesi yekû-
nu hükûmetin yapacağı 850,000 lira
yardımla 14,712,337 liradır.

ANKARA AT YARIŞLARI

Bu haftanın programı hazırlandı

**Müşterek bahis sipariş kuponu kabu-
lüne yarın sabahdan itibaren
VAKIT yurdunda başlanacak**

Yazısı 2 nci sayfa

Harkof taarruzu

Baştafı 1 nci sayfa da uzanan bölgelede Sovyet kitaları stratejik ehemmiyeti pek büyük olan meskün bir mahallin yarısını zaptetmiştir.

Şimali garbide Sovyet kitaları gece ilerliyerek kendilerine bir yol açmışlar, düşmanın ağır topçusuna tahakküm etmişler ve bir piyade taburunun büyük bir kısmını öldürmüşlerdir.

Moskova, 14 (A.A.) — Kızıl Yıldız gazetesi çarşamba günü Kalinin cephesinde Sovyet kitaları başka bir meskün mahalli zaptettikleri zaman Almanların sahada 400 ölü bıraktıklarını bildirdiklerini yazmaktadır. Ruslar bir miktar esir almışlar ve Almanlar yaptıkları mukabil taarruzlarda muvaffak olamamışlardır.

Aynı cephenin başka bir kesiminde Almanlar birkaç müstahkem mevzi den çıkartılmıştır.

Moskova, 14 (A.A.) — Röyter: Mareşal Timochenko kitaları, Harkofa karşı yapılan taarruz esnasında ilk Alman müdafaa hattını yarmışlardır. Düşman çok uzak bir mesafeye püskürtülmüştür.

ALMANLAR HARKOF'TAN TELÂŞLA ÇEKİLİYOR

Moskova, 14 (A.A.) — Röyter: Harkof cephesinden son gelen tafsillata göre, Almanlar telâşla geri çekilmektedirler ve topları cephehanelerini ve daha başka malzemeyi kaldıramamışlardır. Harkof cephesinin yarılan hattın başka kesimlerinde ölen düşman askerlerinin sayısı daha fazla olmuştur.

Almanlar muharebeye alâcelle ihtiyat kuvvetleri sürmekte işler de ilk hareketlerde birçok müstahkem noktaları ve istihkakları almış olan Rusları zaptetmeğe muvaffak olamıyorlar.

Kerçteki muharebe

Baştafı 1 nci sayfa da giden yol üzerindeki Sovyet hatlarını sağlam durduğunu gösterir.

Roma, 14 (A.A.) — Popolo di Roma gazetesi Kırmızı Almanlar tarafından yapılan taarruz hareketinin daha şimdiden iyi bir netice verdiğini yazmaktadır. Sovyetler bozguna uğratılmış ve yenilmiştir. Sovyetlerin 7 ayda yaptıkları müdafaa harıkları Alman ve Roman ordularının kuvvetli ateşi karşısında erimmiştir. Düşman mühür ordularının ne kadar çok olduklarını iyice anlamıştır. Vasington ve Londra şimdiki cephelerinde "yeni" bir iş bulmuşlar, Kerç onlar için yakındır. Moskova cephesinde cereyan edecek olan harekâtların ilk misalinin göstermiştir. Avrupa'nın kati surette selâmete erişmesi için yapılacak olan muharebe, bu zamanı yaklaşıyor.

Moskova, 14 (A.A.) — Röyter: Sovyet gece yarısı tebliği:

Kerç yarmadığımız kuvvetlerimiz düşmanın üstünlüğünden dolayı yeni mevzilere doğru çekilmişlerdir. Alman başkumandanlığının negrettiği ve Kerç muharebesinin Almanlar lehinde bittiğinden, Almanların çok miktarda esir ve top aldıklarından bahsedene tebliğ yalandır. Kuvvetleri, mizet muntazam bir şekilde ricat etmekte ve ilerliyen faşist Alman kuvvetlerine ağır zayıf verilmektedir.

Berlin, 14 (A.A.) — Alman başkumandanlığı Kerç muharebesi hakkında şu malumatı vermektedir: Hücum giddetli bir topçu ve hava kuvvetleri tarafından hazırlandıktan sonra 3 Mayıs sabahı başlamıştır. Kitalarımız kara mayınları ve zırhlı hendekler arasında bulunan düşmanın üzerine atılmıştır. Düşman ilk hücumda tamamlanmamıştır. Kitalarımız ileri hareketlerini doğu ve şimala doğru inkışaf ettirmişlerdir. Düşmanın herhangi bir noktadan kaçmasına meydan verilmemiştir.

Kitalarımız 11 mayısta, Azak denizi kıyısına varmağa ve düşmanın bütün ricat yollarını kesmeğe muvaffak olmuştuk.

Her taraftan çevrilmiş olan düşman, Alman tayyareleri imhaya başlanmıştır.

Düşmanın sıkı çemberden kurtulmak için yapmakta olduğu bütün hüruç hareketleri püskürtülmüştür. Demir çember bütününe sıkıştırılmıştır. Bu çember içindeki düşman ya imha veya esir edilmiştir.

Esir ve ganimet miktarı saatden saat artmaktadır.

Ankara at yarışları

Ankara, (Hususi) — At yarışlarının üçüncü hafta kuguları önümüzdeki pazar günü şehir ipodromunda yapılacaktır. Bu haftaki kuguların programını muhtasar olarak veriyorum:

Birinci kogu (Sülek kogu) handikap Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarımkan İngiliz at ve kısraklarına mahsus. Mesafesi: 1800 metre.

1 — Alceyan: 63 kilo, 2 — Sekban: 59 kilo, 3 — Yavuz: 56 kilo.

İkinci kogu: (Ümit kogu) Üç yaşındaki safkan arap erkek ve dişi taylara mahsus. Sıklet 56 kilo. Mesafesi: 1200 metre.

1 — Rind, 56 kilo, 2 — Can, 56 kilo, 3 — Mihrace 56 kilo, 4 — Seyya, 54,5 kilo, 5 — Vecize 54,5 kilo, 6 — Süveyti 54,5 kilo.

Üçüncü kogu (Kızılrmak kogu) Üç ve daha yukarı yaştaki halısken İngiliz atlarına mahsus. Mesafesi 1600 metre.

1 — Dandi, 60 kilo, 2 — Umacı, 52 kilo, 3 — Yetiş 50 kilo, 4 — Hu mahatun, 50,5 kilo, 5 — Allgah, 45 kilo, 6 — Barbaros, 43,5 kilo, 7 — Rest 43,5 kilo.

Dördüncü kogu (Polatlı kogu) Üç yaşındaki yerli halısken İngiliz atlarına mahsus. Mesafesi 2000 metre.

1 — Şans, 58 kilo, 2 — Heybeli 58 kilo, 3 — Karabiber 58 kilo, 4 — Almdar 58 kilo, 5 — Çobankır 56,5 kilo, 6 — Gongadin 56,5 kilo, 7 — Buket 56,5 kilo, 8 — Demet 56,5 kilo.

Beşinci kogu (Gayret kogu) Dört ve daha yukarı yaştaki halısken Arap atlarına mahsus. Mesafesi 1800 metre.

1 — Ceylantek 60 kilo, 2 — Bozkurt 60 kilo, 3 — Bora 60 kilo, 4 — Sava 60 kilo, 5 — Tomurcuk 60 kilo. Çiftbahis 3. 4 üncü kugular üzerinde.

Haber refikimizde müsterek bahislere iştirak eden okuyucularımıza bir kolaylık olmak üzere programı muhtasar bir şekilde veriyoruz. Yarm Haberde müsterek bahis meraklıları programı muntazam bir cedvel halinde bulacaklardır. Müsterek bahis sipariş kuponlarımız kağıtlarına yarın sabah saat 9 dan itibaren Vakit Yurdu kütüphanesinde başlanacak ve cumartesi günü saat 15 e kadar kupon kabulüne devam edilecektir.

İngiliz ve Alman tayyareleri arasında bir mukayese

Berlin, 14 (A.A.) — Völkiger Beobachter gazetesinde "Spitfire karşı Pooke Vulf", isimli altında çıkan bir makalede Alman ve İngiliz tayyare tipleri arasında bir mukayese yapılmaktadır.

Alman gazetesi bilhassa son zamanlarda Pa dö Kalede, 1941 altındaki topraklarda, Almanyada, Akdenizde ve şimali Afrikada düşürülen tayyarelerin adedi üzerinde durmakta ve bu şekilde kaybedilen 45 Alman tayyaresine mukabil 200 İngiliz tayyaresi düşürüldüğünü iddia etmektedir.

Makalede şöyle denilmektedir: Harikanlar ve Spitfireler şüphesiz mükemmel tayyarelerdir. Fakat Mes-sergmit 109 lara Pooke Vulf 190 lara sadece daha iyidir. Spitfireler Mes-sergmit 109 lardan daha kullanışlı fakat daha az süratlidir.

Nakil vasıtalarının kayıtları yapılıyor

Eminönü yerli As Ş. den: 1 — Eminönü kazası M.M. mükellefiyet komisyonunca kaza dahilinde mevcut nakil vasıtalarının tahririne 20 mayıs 1942 de başlanacaktır.

Bu komisyonca kayıtlı ve kaza mm takasına yeni gelip de kayıtlı yapılmamış bilhassa nakil vasıtalarının, dan motorlu vasıtalar yedek aksesuarları Motörüs vasıtalar teçhizatları ile Eminönü şubesi yanındaki arsada aşağıda iflan edilen günlerde komisyonca müracaat edilecektir.

2 — Eminönü merkez nahiyesi 25,26 Alemdar nahiyesi 27

Kumkapı nahiyesi vasıtaları 28,29, mayıs günleri saat 9 da hazır bulundurulacaktır.

3 — Tayin olunan günlerde vesaitlerini getirmişler hakkındaki M.M. mükellefiyeti kanununun tatbiki olacaktır.

Bu akşam

Baştafı 1 nci sayfa da çalıştırılması, kadim işi kuvvetleri nin çoğaltılması suretille hazırlanmıştır.

Fakat 22 haziranberi devam eden şark muharebesi hem fazla miktarda muharibe, hem de fazla miktarda malzemeye ihtiyaç göstermektedir.

Bunun için bir yandan cepheye sevk edilen asker miktarını, bir yandan işi kuvvetlerini arttırmak mecburiyeti hasıl olmuştur.

Almanyada iki milyondan fazla yabancı işçinin harp endüstrisinde çalıştığı söylenmektedir. Bunlar hakiki miktarda üstünde veya altında bir rakamdır. Muhakkak olan enet modern harbin tahminden fazla endüstri kuvvetine dayandığı ve bu zaruretini Almanyaya Avrupa'dan, mütferikere kolonilerden ve dominyonlardan bir sürü yabancı iş kuvveti selettirmiş olmasıdır.

Birbirlerinden boşanmak isteyen karıkoca henüz pek gençti. Kadın ancak 17, erkek de 21 inde var, yoktu. Hâkimin yanında yanyana durdukları zaman, birbirlerine pek uygun görünüyorlardı. Halbuki ayrılmak istiyorlardı. Kadın kocasına yaklaşan uzun boylu, sarı dalgalı saçlı, ince ve düzgün vücutlu, uzun siyah kirpikli ve yeşil gözlyüdü.

Erkek de yakışıklıydı. Uzun boylu, genç omuzlu, simsiyah saçlı, esmer tenli, kalm kemikliydi.

Birbirlerine hiç bakmıyor, çatık kağrılarla gözlerini hâkime dikmiş, bekliyorlardı. Erkek daha fazla hırslı görünüyor, mahkemeye her ne şekilde olursa olsun karısını uğraştırmak için geldiği anlaşıyordu. Nitekim hâkim kendisine şahitlerini getirip getirmeye diğini sorar sormaz:

— Benim hiçbir şahidim yok, fakat karımdan boşanmak istemiyorum!

— Ama, siz de boşanmak için dava açmışsınız. Geçen sefer de ayrılmak istiyordunuz, demistiniz.

Delikanlı gözlerini yere eğerek, kati bir ifadeyle:

— Şimdi vazgeçtim. Ayrılmak istemiyordum, dedi.

Hâkim, Hüseyin'in davasından feragat ettiğini zapt yazdırdıktan sonra genç kadına döndü:

— Ya siz, Bedia hanım, şahitleriniz var mı?

— Var, efendim, dışardalar.

— İstirler?

— İlyas, Mehmet ve Fatma hanım. Evvelâ Mehmet çağrıldı. Bir otomo-

bil tamircisi olduğuna söylenen şahit, iki elini zaptı açarak:

— Vallahi, hâkim bey, dedi, ben bu işi anlayamadım, gitti. İkisi de genç, güzel, birbirlerini de seviyorlar, lâkin bir türlü anlaşamadılar. Hiç kavga- sız duramazlar. Birbirlerinin sözünü dinlemezler.

Komşuları olmak dolayısıyla kendi-lerine hergün asilhat vere vere di-

linde tıy bitti. Lâkin..

— Evet.

— İki saat sonra gene kavga kıyamet kopar.

— Sıze kabahat kimde?

— Her ikisinde de var tabii

İkinci şahit İlyas Yücedağ yaşlı bir adamdır.

— İlk buçuk ay var ki ayrıldılar, diye söze başladı. Hiç geçinmezler, dalma kavga ederler.

— Sıze kabahat kimde?

— Erkekte olsa gerek. Çünkü karısı hep döğderdi. Hatta bir defasında da bıçak çekmişti, karakolda ben kefil oldum, da bıraktılar.

— Siz bıçak çektiğini gördünüz mü?

— Hayır, söylediler, gidip karakoldan aldım, kendisini.

Hüseyin, İlyas'ın sözleri üzerine birdenbire yerinden fırlayarak:

— Bu adam, dedi, karımın öz da-

yısıdır ve evlendiğim gündüberi ka-

rarım benden ayırmak için çalışmakta-

dır. Sözlerini kabul etmiyorum.

Söze Bedia karıştı:

— Asıl yalan söyleyen sensin. Beni döğdüğün bıçak çektiğini inkâr mı ediyorsun.

— Bunları bana itimat vermek için söylediyiz anlıyorum. Sedat amca!

Tevecchülünize tevecchül ederim. Ben de nihayet sizin kızınızın kardeş ka-

dar sevdiğim bir arkadaşım.

— Sen de benim kızım sayılsam, yavrum! Babam da benim öz kardeşim gibi, candan sevdiğim bir arkadaşım.

di. Onun kızına elinden gelen baba-

lığı yapmak boreumdur. Ben Ekremi çok denedim, ve soruşturdum. Aailesi meydanda, Mazisi açık. İstikball de parlak bir genç. Katıyen şüpheye düşme.

O seni mesut edebilecek bir koca olacaktır. Sâkna ona karşı manasız şüpheler izhar etme. Böyle işlerin başlangıcında şüpheli görünmek bir erkeği gileden çıkarabilir.

Bay Sedat, Neclâya bir hayli baba nasihatı verdikten sonra:

— İçimde bir şüphe var, dedi, aca-

ba bizim Vedat, Göztepellerin damadı olarak alacakları Vedat mıdır? Zira Kerim paşanın bana gelen mektubunda bir benzerlik meselesi ileri sürülüyor.

Bizim hanıma gelince, o da bu işi yalnız gördüğü fotoğrafı dayanarak söylüyor. Eğer bu, başka bir Vedat ise Kerim paşanın yanında çok mahcup olacaktır. Bunun için aşkımı ipte çekiyorum. Şu sıcak havada her-

kes yazıp uyuduğu halde, ben bahçede binbir hayli düşüncü ile Ekremi bekliyorum. Hele bir akşam olsun.. bakalım neler duyacağız.

— Ben Ekrem'in bütün bildiklerini söyleyeceğinden eminim, Sedat amca!

— Ben de eminim, kızm. Fakat, istiyorum ki, şu Göztepe işine Vedat karışmış olmasın. Zira âleme rezil olacağız. Bu kadar ahlâksız bir adamın iki yıl kahrını nasıl çektiğimize bütün dostlar şaşacaklar.

— Bu, sizin iyiliğinizdendir, Sedat amca! Bu kadar kötü ruhlu bir adamı iki yıl idare edebilecek.. doğrusu Şahika da iyi tahammüllü bir kızmış.

— Ah, sorma yavrum! Benim kızım çok tahammüllü bir mahkûttur. Biraz da bu işte onun kabahati vardır.

— Onun kabahati mi dediniz?

— Öyle ya. Vedat'ın bütün ahlâksızlıklarını aylaclar gizlemiş.. örtmüş. Bana söylememiş.

— Belki ıslah olur, ahlâkı düzel-

Mahkeme Salonlarında**İki celsede biten boşanma davası**

"Susun bakalım! Mahkeme salonunda kavga edilmez. Kendinizi evde mi (!) sandınız!"

Birbirlerinden boşanmak isteyen karıkoca henüz pek gençti. Kadın ancak 17, erkek de 21 inde var, yoktu.

Hâkimin yanında yanyana durdukları zaman, birbirlerine pek uygun görünüyorlardı. Halbuki ayrılmak istiyorlardı. Kadın kocasına yaklaşan uzun boylu, sarı dalgalı saçlı, ince ve düzgün vücutlu, uzun siyah kirpikli ve yeşil gözlyüdü.

Erkek de yakışıklıydı. Uzun boylu, genç omuzlu, simsiyah saçlı, esmer tenli, kalm kemikliydi.

Birbirlerine hiç bakmıyor, çatık kağrılarla gözlerini hâkime dikmiş, bekliyorlardı. Erkek daha fazla hırslı görünüyor, mahkemeye her ne şekilde olursa olsun karısını uğraştırmak için geldiği anlaşıyordu. Nitekim hâkim kendisine şahitlerini getirip getirmeye diğini sorar sormaz:

— Benim hiçbir şahidim yok, fakat karımdan boşanmak istemiyorum!

— Ama, siz de boşanmak için dava açmışsınız. Geçen sefer de ayrılmak istiyordunuz, demistiniz.

Delikanlı gözlerini yere eğerek, kati bir ifadeyle:

— Şimdi vazgeçtim. Ayrılmak istemiyordum, dedi.

Hâkim, Hüseyin'in davasından feragat ettiğini zapt yazdırdıktan sonra genç kadına döndü:

— Ya siz, Bedia hanım, şahitleriniz var mı?

— Var, efendim, dışardalar.

— İstirler?

— İlyas, Mehmet ve Fatma hanım. Evvelâ Mehmet çağrıldı. Bir otomo-

bil tamircisi olduğuna söylenen şahit, iki elini zaptı açarak:

— Vallahi, hâkim bey, dedi, ben bu işi anlayamadım, gitti. İkisi de genç, güzel, birbirlerini de seviyorlar, lâkin bir türlü anlaşamadılar. Hiç kavga- sız duramazlar. Birbirlerinin sözünü dinlemezler.

Komşuları olmak dolayısıyla kendi-lerine hergün asilhat vere vere di-

linde tıy bitti. Lâkin..

— Evet.

— İki saat sonra gene kavga kıyamet kopar.

— Sıze kabahat kimde?

— Her ikisinde de var tabii

İkinci şahit İlyas Yücedağ yaşlı bir adamdır.

— İlk buçuk ay var ki ayrıldılar, diye söze başladı. Hiç geçinmezler, dalma kavga ederler.

— Sıze kabahat kimde?

— Erkekte olsa gerek. Çünkü karısı hep döğderdi. Hatta bir defasında da bıçak çekmişti, karakolda ben kefil oldum, da bıraktılar.

— Siz bıçak çektiğini gördünüz mü?

— Hayır, söylediler, gidip karakoldan aldım, kendisini.

Hüseyin, İlyas'ın sözleri üzerine birdenbire yerinden fırlayarak:

— Bu adam, dedi, karımın öz da-

yısıdır ve evlendiğim gündüberi ka-

rarım benden ayırmak için çalışmakta-

dır. Sözlerini kabul etmiyorum.

Söze Bedia karıştı:

— Asıl yalan söyleyen sensin. Beni döğdüğün bıçak çektiğini inkâr mı ediyorsun.

— Bunları bana itimat vermek için söylediyiz anlıyorum. Sedat amca!

Tevecchülünize tevecchül ederim. Ben de nihayet sizin kızınızın kardeş ka-

dar sevdiğim bir arkadaşım.

— Sen de benim kızım sayılsam, yavrum! Babam da benim öz kardeşim gibi, candan sevdiğim bir arkadaşım.

di. Onun kızına elinden gelen baba-

lığı yapmak boreumdur. Ben Ekremi çok denedim, ve soruşturdum. Aailesi meydanda, Mazisi açık. İstikball de parlak bir genç. Katıyen şüpheye düşme.

O seni mesut edebilecek bir koca olacaktır. Sâkna ona karşı manasız şüpheler izhar etme. Böyle işlerin başlangıcında şüpheli görünmek bir erkeği gileden çıkarabilir.

Bay Sedat, Neclâya bir hayli baba nasihatı verdikten sonra:

— İçimde bir şüphe var, dedi, aca-

ba bizim Vedat, Göztepellerin damadı olarak alacakları Vedat mıdır? Zira Kerim paşanın bana gelen mektubunda bir benzerlik meselesi ileri sürülüyor.

Bizim hanıma gelince, o da bu işi yalnız gördüğü fotoğrafı dayanarak söylüyor. Eğer bu, başka bir Vedat ise Kerim paşanın yanında çok mahcup olacaktır. Bunun için aşkımı ipte çekiyorum. Şu sıcak havada her-

kes yazıp uyuduğu halde, ben bahçede binbir hayli düşüncü ile Ekremi bekliyorum. Hele bir akşam olsun.. bakalım neler duyacağız.

— Ben Ekrem'in bütün bildiklerini söyleyeceğinden eminim, Sedat amca!

— Ben de eminim, kızm. Fakat, istiyorum ki, şu Göztepe işine Vedat karışmış olmasın. Zira âleme rezil olacağız. Bu kadar ahlâksız bir adamın iki yıl kahrını nasıl çektiğimize bütün dostlar şaşacaklar.

— Bu, sizin iyiliğinizdendir, Sedat amca! Bu kadar kötü ruhlu bir adamı iki yıl idare edebilecek.. doğrusu Şahika da iyi tahammüllü bir kızmış.

— Ah, sorma yavrum! Benim kızım çok tahammüllü bir mahkûttur. Biraz da bu işte onun kabahati vardır.

— Onun kabahati mi dediniz?

— Öyle ya. Vedat'ın bütün ahlâksızlıklarını aylaclar gizlemiş.. örtmüş. Bana söylememiş.

— Belki ıslah olur, ahlâkı düzel-

Hadi, hadi, sus. ben böyle bir şey yaptım mi sana.

— Çok, hem ben sana canımı emnet edemiyorum vesellâm.. Ayrılacağım senden, ayrılacağım işte..

— Biraz zor..

Münakaşanın uzıyacağını ve nihayet her zamanki kavgalarına döneceğini hissederek hâkim elini şiddetle masaya vurdu:

— Susun! burası mahkeme, evde değilsiniz!

— Efendim, ben bu kadından ayrılmak istemiyorum.

— Güzel, biz de bunu zapt yazdık. Fakat o senden ayrılmak istiyor.

Erkek gücenik bir tavırla yerine oturdu ve üçüncü şahit Fatma hanım çağrıldı.

Siyah çarşafı elilik bir kadın olan Fatma:

— Karısını giriyor döğüyor, güüyor döğüyor, diye söze başladı ve biraz durup dinlendikten sonra, hatta bir pazar günüydü, dedi, Hüseyin karısını o kadar döğdü ki, zavallı yerlere serildi, kendisi de karakolluk oldu.

Hüseyin bu şahide de itiraz ederek, karısının evinde hizmetçi olduğunu söyledi.

Neticede hâkim, duruşmanın bittğini, kararı bilâhure kaleme gidip almalarmı bildirdi.

Hüseyin'in gözleri korkundan büyü-müştü.

— Ayrıldık mı yoksa, hâkim bey! diye bağırdı.

— Kalemden öğrenirsiniz dedim ya.. Bunun üzerine Hüseyin, karısının müstehzi tebessümünü daha fazla görmemek için hızlı ve sert adımıyla koridora girip, ortadan kayboldu.

Ağlebi ihtimal boşanmışlardı, genç kadın sevinçli, kararını böyle olması için yalvarıyordu. Fakat, Hüseyin..

ADLİYE MUHABİRİ

Asil ve Kibar ailelerin Salonu

MARKİZ

Pastahane, Şekerleme,

Lokanta, Çay Salonu

Beyoğlu İstiklal Cad. No. 362

Yarın açılıyor